

Bidstond Prediker 7:23-29

Als je zo vers voor vers en stap voor stap door Prediker heengaat dan stuit je ook wel eens op verzen die je liever niet zou bespreken. In de eerste plaats omdat de eerste indruk van de tekst je tegenstaat en in de tweede plaats omdat je de tekst moeilijk te verklaren vindt.

We gaan maar een voorzichtige poging wagen. Deze verzen komen in eerste instantie als zeer vrouw-onvriendelijk over. Verschillende keren hebben ik deze verzen ook als grapje horen citeren. Door mannen uiteraard.

Als Prediker werkelijk een vrouwenhater zou zijn, of een lage dunk van vrouwen zou hebben, dan is het moeilijk te verklaren dat hij in Prediker 9:9 oproept te genieten van het leven met de vrouw die je liefhebt. Bovendien moeten we niet vergeten dat Prediker koning Salomo is, de schrijver van de boeken Spreuken en Hooglied. Hooglied is een liefdeslied waarin man en vrouw elkaars aantrekkelijkheid op een poëtische manier bezingen. Hooglied is niet bepaald preuts als het gaat over de lichamelijke aantrekkingskracht tussen een man en zijn ondertrouwde vrouw en bezingt pure liefde als iets moois.

En in Spreuken is Salomo zeer positief over een goede vrouw. Luister maar:

Spr 12:4: *een degelijke vrouw is de kroon van haar man,*

Spr 14:1: *de wijsheid der vrouwen bouwt haar huis*

Spr 18:22: *wie een vrouw vond, heeft iets goeds gevonden*

Spr 19:14: *een verstandige vrouw is van de HERE*

Spr 31: het loflied op de sterke vrouw.

Prediker wil naar mijn overtuiging hier niet zeggen dat vrouwen in z'n algemeenheid onwijs zijn, maar wel dat de vrouw in staat is om de man tot dwaze misstappen te verleiden. En daarbij is de verleidende vrouw uiteraard even onwijs als de man die erin trapt. Prediker sluit hier aan bij Spreuken 5, waar de Spreukendichter zijn zoon waarschuwt voor de vreemde vrouw. *Wie overspel pleegt richt zichzelf te gronde (Spr.5:32). Argeloos liep de man de vreemde vrouw na, als een rund dat naar de slachtbank gaat (Spr.5:22).* Je ziet de man zo achter de vreemde vrouw aansjokken. Als z'n hormonen beginnen te gieren gaat het verstand op nul. Prediker constateert hier dat de slechte vrouw haar schoonheid misbruikt om de man tot zonde brengen. Op dezelfde manier zie je dat slechte mannen hun fysieke kracht misbruiken om over hun vrouw te heersen. Ik vermoed dat Prediker hier teruggrijpt op de schepping en de zondeval. In vs. 29 zegt Prediker dat de mens recht gemaakt is. Dat sluit aan bij Gods schepping. In de beginne was alles zeer goed. Ook de

mens was goed. Alles wat er nadien aan verleidingen, dwaasheid, onwijsheid, geweld in de wereld is gekomen is te wijten aan de rebellie van de mens tegen z'n Schepper.

In Genesis lezen we vervolgens dat het gevolg van deze rebellie is dat de begeerte van de vrouw uitgaat naar de man en dat de man zal heersen over de vrouw. Deze beide gevolgen, het begeren van de vrouw en het heersen van de man, zijn dus geen instellingen van God, maar vervloekingen na de zondeval. Ik ben zelf getrouwd bij een huwelijksformulier waarin staat dat het een ordinantie, dat is een instelling, van God is dat de man heerst over de vrouw, maar dat is onterecht. Heersen is machtsmisbruik en zo is het in den beginne niet bedoeld. Vandaar ook dat Paulus dit corrigeert in Efeze 5:20 ev. Als je vervuld bent met de Heilige Geest dan ga je als man je vrouw dienen zoals Christus de gemeente dient, en als vrouw ga je je man gehoorzamen zoals de gemeente Christus gehoorzaamt. Dat is een wederzijdse dienstbaarheid en geen machtsstrijd.

De begeerte van de vrouw naar de man heeft naar mijn idee niet direct met seksualiteit te maken, maar met onvrede over haar positie. De vrouw wil de man in haar macht hebben en zet daarbij haar sterkste wapen in, namelijk verleiding, de man wil de vrouw in zijn macht hebben en zet zijn sterkste wapen in, nl. fysieke kracht.

Prediker constateert nu dat een man van goeden huize moet komen als hij weerstand kan bieden aan die verleidingen. Salomo kan er over meepraten, hij zelf is verleid door zijn grote harem met vrouwen om mee te gaan doen met het dienen van afgoden.

Het eerste dat we mogen concluderen is dat Prediker het hier niet heeft over alle vrouwen, maar over overspelige vrouwen, die een valstrik zijn, vrouwen die lonken en op de versiertour zijn. Een wijze man weet aan die verleidingen te ontkomen, en hij die God niet welgevallig is, wordt door haar gevangen. Salomo constateert in de eerste plaats dat er wijze en onwijze vrouwen zijn, maar hier lezen we ook dat er mannen zijn die God welgevallig zijn, dat zijn zij die zich niet door verkeerde vrouwen laten inpalmen, en er zijn mannen die God niet welgevallig zijn, dat zijn zij die zich wel laten inpalmen. Dat is het eerste wat prediker zegt. De mannen gaan zeker niet vrijuit in deze verzen.

Nu blijft het 28e vers nog wel over als een lastig vers. *Onder duizend heb ik één mens ontdekt, maar een vrouw heb ik onder deze allen niet ontdekt.*

Een lastig vers dat ook verschillend wordt uitgelegd. Persoonlijk neig ik ernaar om het vers zo te verklaren. Prediker zegt hier niet zijn eigen mening maar hij citeert een gezegde uit de vrouw-onvriendelijke tijd waarin hij leeft. In het voorgaande heeft Prediker noch onder mannen, noch onder vrouwen een verstandig en wijs mens kunnen vinden. Hij doet in vs.

23 zijn beklag dat de wijsheid, hoe graag hij ook wilde, tot nu toe onbereikbaar voor hem is. *Ik wendde mij en mijn hart was er op uit kennis te verkrijgen, onderzoek te doen en een wijze slotsom te zoeken en om goddeloosheid als dwaasheid en overstand als verdwaasdheid te leren verstaan (25)*. Maar wat vond Prediker, dwaze vrouwen die mannen verleiden, en dwaze mannen die erin trappen. Jullie gezegde klopt dus niet. Het is niet zo dat er onder duizend mensen geen wijze vrouw te vinden is, het is nog erger, ik heb ook geen wijze mannen gevonden, mannen en vrouwen zijn beide in dwaasheid gevallen. De enige conclusie die Prediker kan trekken is vs. 29: God heeft de mens recht gemaakt. Aan Hem heeft het dus niet gelegen. Alles was zeer goed bij de schepping. Het feit dat er dwaze mensen zijn heeft te maken met de bedenkselen van de mens zelf. Dat lag niet aan God. Hij schiep de mens prachtig. Hij schiep man en vrouw prachtig. Als twee-eenheid mochten ze samen het beeld laten zien van de Drie-enige God. Hun onderlinge relatie mocht de perfecte relatie tussen Vader, Zoon en Geest weerspiegelen. Maar de zonde heeft bewerkt dat het allermooiste, een intieme relatie tussen twee mensen, geworden is tot het allerslechtste. Liefde en trouw verandert in begeerte. Dat was in Predikers tijd zo en dat is vandaag nog altijd zo. Seksualiteit is in onze samenleving veelal los komen te staan van een vaste relatie. Het is een genotsmiddel dat je tot je neemt, waar mensen menen recht op te hebben. In plaats van dat je jezelf geeft, neem je vooral. En de aantrekkingskracht van het vrouwelijk lichaam wordt in onze tijd gebruikt om de reclamewereld, de porno-industrie en de prostitutie in stand te houden. Het is schrikbarend hoe weinig vrouwen vrijwillig daarvoor gebruikt worden. Een afschuwelijke vorm van slavernij die inspeelt op de aantrekkingskracht van vrouwen en de begeerte van mannen die als een schaap naar de slachtbank er achteraan lopen.

Prediker is geen vrouwenhater. Prediker is met een zoektocht bezig naar wijsheid en wat hij ziet zijn dwaze mannen en vrouwen die zich niet laten leiden door Gods goede beschermende principes. U zult begrijpen dat Prediker nog niet klaar is met zijn zoektocht naar wijsheid. We gaan volgende keer verder om Prediker in z'n zoektocht te volgen.

AMEN